

Verslag vergadering raadsronde Gele Kamer 8 oktober 2019

Verslag: mevrouw Sijses (Notuleerservice Nederland)

Zienswijze begrotingswijziging 2020 GGD en 1 Jeugdgezondheidszorg

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Betsch
College: wethouder De Graaf
Griffie: de heer Golsteijn (secretaris)
Fractiewoordvoerders: de dames Van der Heijden (CDA), Politsch (D66), Korsten (GroenLinks),
Meijer (50PLUS), Fokke (PvdA) en de heren Limpens (VVD), Garnier (PVM),
Schulpen (SAB), Raike (Groep Gunther), Boelen (SPM).

Ambtenaren: Mevrouw Haasen

De **voorzitter** opent de vergadering en heet iedereen welkom. De raad wordt in de gelegenheid gesteld haar zienswijze af te geven aan de GGD Zuid Limburg met betrekking tot de voorgenomen begrotingswijziging en daarmee de samenhangende oprichting van een B.V. door GGD Zuid Limburg. Dit alles in het kader van 1 Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Deze raadsronde heeft tot doel om politieke vragen te stellen en het debat aan te gaan over het voorstel, om zo besluitvorming in de raadsvergadering voor te bereiden.

Wethouder De Graaf leidt dit punt in. De voorliggende begrotingswijziging is een gevolg van de beslissing die het Algemeen Bestuur van de GGD heeft gemaakt om tot 1 JGZ organisatie over te gaan per 1 januari 2020. Er zijn gelijkblijvende taken en gelijkblijvende kosten maar om het budget van de JGZ toe te voegen aan de GGD is er wel een begrotingswijziging nodig.

Nieuw is het oprichten van een B.V., dat blijkt de beste oplossing om met de personele vraagstukken om te gaan.

De wethouder vraagt om in te stemmen met de twee voorgestelde zienswijzen. Die stellen haar in de gelegenheid om in de vergaderingen met de GGD rondom de lokale afstemming nog eens extra de accenten van Maastricht aan te geven betreffende JGZ. Daarnaast gaan de zienswijzen ook om het borgen van de rechten van het personeel in het proces dat nog ingegaan moet worden, namelijk harmonisatie in 2021.

Eerste termijn

Het **CDA** (Van der Heijden) heeft een aantal vragen. In het stuk over de begrotingswijziging wordt op pagina dertien vermeld dat er mogelijk toegewerkt gaat worden naar eenduidige afspraken over de financiering van de nieuwe JGZ organisatie. Het CDA vraagt wanneer die afspraken gemaakt gaan worden. Daarnaast wil het CDA graag weten op welke wijze de gemeenteraden hierin meegenomen worden.

Verder wil het CDA graag weten of er tussen de deelnemende gemeenten van de GR onderling, ambtelijk contact is geweest over het indienen van de zienswijzen. Men vindt de zienswijzen redelijk algemeen geformuleerd. Vooral beslippunt drie waar wordt gesproken over aandacht voor de lokale afstemming en uitvoering. Het CDA acht dit een vanzelfsprekendheid voor elke gemeenschappelijke regeling waardoor beslippunt drie eigenlijk overbodig is. Hoe denkt de wethouder hier over?

Afsluitend vraagt het CDA aandacht voor de overgangsfase. Het moet voor ouders duidelijk zijn waar men in de overgangsfase terecht kan. Wordt dit gemonitord? En wordt er duidelijk gecommuniceerd? Dit is een aandachtspunt en moet wellicht ook verwoord worden in een beslippunt.

D66 (Politsch) heeft een aantal algemene vragen. In het stuk wordt niets vermeld over de vakbonden, zijn zij akkoord met de huidige constructie? En zo niet, welke consequenties kan dat wellicht nog tot gevolg hebben?

Daarnaast vraagt D66 uitleg over de reden waarom er een B.V. moet worden opgericht terwijl er over een jaar overgegaan wordt tot harmonisatie. Wat is de reden dat er niet nog een jaar gewacht kan worden? Als alles verloopt zoals geschetst in de nota, wordt de B.V. bij de harmonisatie dan weer opgeheven? Zo ja, welke consequenties brengt dat met zich mee?

Afsluitend wordt opgemerkt dat in het verleden vaak te laat grip werd verkregen op budgetoverschrijdingen. Op welke momenten wordt de raad geïnformeerd en hoe kan de raad eventueel nog aan de knoppen draaien?

GroenLinks (Korsten) informeert naar de tijdelijkheid van de B.V.. Is het voor twee of wellicht vijftien jaar? En hoe veel mensen gaan onder die B.V. vallen? Wordt de B.V. alleen opgericht om de pensioenrechten van diverse personeelsleden te borgen of vallen er ook nog andere rechtspositionele zaken onder?

Tenslotte vraagt GroenLinks naar de onderbouwing van de zienswijze met betrekking tot het efficiënt en zorgvuldig kunnen werken in de lokale afstemming. Dit wekt de indruk dat sommige mensen vinden dat dit niet zou moeten en dat is een rare gedachte.

De **VVD** (Limpens) sluit zich aan bij de laatste opmerking van GroenLinks met betrekking tot de zienswijze. Verder vindt de fractie het een helder stuk en heeft geen aanvullende vragen of opmerkingen.

50Plus (Meijer) geeft aan dat het een helder stuk is.

PVM (Garnier) is van mening dat de notitie helder en transparant is geschreven. Ten aanzien van de begrotingswijziging zijn er nog wel wat vragen. Als eerste heeft de fractie een vraag over de vierde alinea op pagina 4. 'In de periode 2020-2023 in de loop van 2019 verder geconcretiseerd.' De vraag is wanneer de concrete plannen verwacht kunnen worden en of er ook een plan van aanpak uitgeschreven gaat worden?

Op pagina zes in de laatste alinea staat dat 'de mate van regelgeving maakt de JGZ ogenschijnlijk beleidsarm.' Wat wordt precies bedoeld met beleidsarm?

Als laatste sluit de fractie zich met betrekking tot de harmonisatie aan bij de vragen die de collega's voorgaand reeds hebben gesteld.

De **PvdA** (Fokke) is van mening dat het inmiddels wel het uur u is als het gaat om de jeugd in Zuid Limburg. Men is er al jaren mee bezig, dingen staan mooi op papier, waarom juist nu de 'oerknal'? Verder moet een zienswijze ingediend worden als het een toevoeging vormt, anders is het overbodig. Maar mocht deze zienswijze een toevoeging zijn dan schrikt de PvdA daar wel van, dan zou het stuk diepdroef zijn. Naar mening van de PvdA toont het meer karakter als de gemeenteraad geen zienswijze indient en gewoon uitspreekt dat het een goed stuk is. De fractie zou het liefst zien dat deze zienswijze er uit gehaald wordt. Dan straalt het beter uit dat het een goed stuk is.

Daarnaast sluit men zich aan bij de vraag over de vakbonden. Is er met de vakbonden gesproken en hoe staan zij hier in?

Privé heeft mevrouw Fokke post ontvangen dat kennelijk al vanaf 1 oktober met een één kind dossier wordt gewerkt. Er werd in het bericht echter geen enkele melding gemaakt dat de organisaties, na instemming van de gemeenteraden, op het punt staan om samengevoegd te worden. De burger krijgt hierdoor slechts halve informatie.

SAB (Schulpen) is van mening dat de professionals hun werkzaamheden goed hebben gedaan, men is goed en voldoende geïnformeerd.

De fractie vindt een uniforme rechtspositie voor het personeel heel belangrijk voor het uitvoeren van een goede jeugdgezondheidszorg.

SAB is het eens met de beslispunten.

Groep Gunther (Raïke) dankt voor het mooie voorliggende stuk. De fractie wil wel een kanttekening maken bij Envida. Men is er mee bekend dat op het moment bij Envida een aantal zaken op gebied van JGZ maar ook van Wmo niet vloeiend lopen. De fractie spreekt de zorg uit of dit wel in goede banen geleid gaat worden.

De **SPM** (Boelen) is blij met de doorgaande lijn die ontstaat. Men vraagt zich af of de nieuwe begroting onder de GR of onder de B.V. valt?

De SPM gaat er van uit dat de begroting is getoetst door deskundigen, de fractie kan het niet controleren.

Daarnaast vraagt men of de medewerkers van alle vier de organisaties bij de B.V. worden ondergebracht?

Wat is de reden dat een stichting of detachering niet geschikt is om het jaar te kunnen overbruggen?

Wethouder De Graaf zegt dat Maastricht in het verleden vaker zienswijzen heeft ingediend die meestal kort en bondig zijn maar wel de kern raken van wat de raad wil meegeven. Dit heeft de wethouder ook deze keer als uitgangspunt genomen. Ze heeft getracht het tot de kern terug te brengen. De voorliggende zienswijze is een suggestie, de raad is vrij om de accenten anders te leggen. De mening dat het stuk een flutstuk is als er een zienswijze op ingediend wordt deelt de wethouder niet. Die kwalificatie wil ze niet aan het stuk geven. De wethouder heeft ervoor gekozen om de zienswijze kort en bondig te houden, als de raad dit wenst te wijzigen is dat haar goed recht.

Per interruptie reageert de **PvdA** (Fokke) dat er gezegd is dat als er zo'n zienswijze nodig is het inderdaad een flutstuk is. Dat is iets anders dan zeggen dat het een flutstuk is. Het stuk is in basis goed alleen zwakt juist de zienswijze het op een bepaalde manier af. De kracht is juist dat men vindt dat het een goed stuk moet zijn. De PvdA begrijpt niet waarom de wethouder niet gaat staan voor haar zaak en gewoon meldt dat Maastricht niet met een zienswijze komt omdat het een goed stuk is. Om de zienswijze nu nog te wijzigen moet de raad amenderen, dat levert een hoop werk op terwijl het helemaal niet nodig is.

Wethouder De Graaf meldt dat het punt van de PvdA haar duidelijk is. Zij heeft echter een andere afweging gemaakt en dat helder en kort neer willen zetten. Zodat ze daar dieper op in kan gaan als het ter sprake komt. In het verleden is deze werkwijze ook gehanteerd. De wethouder staat, ook als voorzitter van de stuurgroep, uiteraard voor het stuk. Als men het sterker vindt om de zienswijze niet in te dienen dan is dat mogelijk. Dit kan geamendeerd worden, dat is niet veel werk. Voor het indienen van zienswijzen in de toekomst zal de wethouder dit signaal meenemen.

GroenLinks (Korsten) meent dat een zienswijze moet worden ingediend als men van mening is dat er bij een stuk iets kritisch op- of aangemerkt moet worden. In die zin vindt ze de huidige formulering niets toevoegen, er staat dat het allemaal zorgvuldig moet gebeuren maar uit het stuk blijkt al dat het zorgvuldig gebeurt. Dit voelt overbodig. GroenLinks betreurt het dat er nu een amendement ingediend moet worden om de zienswijze te veranderen.

Wethouder De Graaf zegt dat de uitdagingen straks liggen bij de lokale afstemming. Daarom is ook de B.V. opgericht om de rechten van het personeel te waarborgen. De zienswijze is dus ook niet zomaar uit de lucht gegrepen. Het is goed om aan te geven dat Maastricht bij de vorming van 1 JGZ organisatie staat voor het borgen van de rechten van de personeelsleden. Dat is niet vanzelfsprekend. Het was een lastig proces.

Het **CDA** (Van der Heijden) heeft het idee dat er langs elkaar heen gepraat wordt. De fractie sluit zich volledig aan bij de andere sprekers die van mening zijn dat het stuk an sich duidelijk is. Het feit dat een zienswijze ingediend kan worden betekent niet dat dit ook gedaan moet worden. Soms doet dat juist net afbreuk aan de inhoud. En dat is ook het gevoel van iedereen aan tafel meent mevrouw Van der Heijden. De stukken die er liggen zijn gewoon goed. Het feit dat de raad nu aan het werk moet met een amendement is overbodig omdat in feite iedereen zegt dat het werk goed is gedaan. Dat het dan zo wordt vertaald in een raadsbesluit is jammer.

Wethouder De Graaf geeft nogmaals aan dat dat punt helder is maar dat haar overwegingen anders zijn geweest. Ze ziet het niet als afzwakkend. Ze begrijpt de argumenten en heeft om die reden aangegeven het mee te nemen in de toekomst. Dit stuk terugnemen en wijzigen is echter niet meer mogelijk.

De **SPM** (Boelen) vraagt zich af of deze zienswijze niet meer is opgesteld vanuit de visie van het voorzitterschap van de stuurgroep dan vanuit de visie als wethouder.

Wethouder De Graaf heeft met de zienswijze getracht om, als voorzet voor de raad, de punten waarvan ze dacht dat die de kern vormen eruit te halen en te benadrukken.

De **PvdA** (Fokke) onderschrijft de mening van GroenLinks. Een zienswijze moet iets toevoegen. Als de zienswijze de rechten van personeelsleden moet waarborgen vindt de PvdA dat moeizaam. Dat moet in het stuk opgenomen zijn. Er wordt toch van goed werkgeverschap uitgegaan? Dat maakt deze zienswijze dan toch overbodig? Als de wethouder dat niet overbodig vindt baart dat de fractie zorgen.

Wethouder De Graaf zegt dat het uiteraard zo is dat als goed werkgever de rechten geborgd worden maar volgens haar kan het geen kwaad om dit in het proces nog eens te benadrukken.

De wethouder vervolgt haar beantwoording.

Voor wat betreft de overgangsfase en de communicatie zegt de wethouder dat het niet zo is dat het inhoudelijk heel anders gaat voor ouders. Men hoeft niet naar een andere locatie en krijgt geen andere consulent. Maar het lijkt de wethouder een goede zaak dat er een goede communicatie komt. Ze heeft op korte termijn weer een vergadering waar besproken wordt hoe zaken vorm gaan krijgen het komende jaar. Zij zal dit punt daar specifiek inbrengen.

Voor wat betreft het meenemen van de gemeenteraden bij de eenduidige afspraken inzake het financieren zegt de wethouder dat men nu in de fase zit van het breed inventariseren van het aanbod van de gemeenten. Er wordt nu bekeken hoe dat betaald wordt en hoe daar een geharmoniseerd aanbod van gemaakt kan worden. Dat is een intern proces. Er wordt uitgegaan van gelijkblijvende taken en gelijkblijvend budget. Dat is niet iets wat de wethouder specifiek voorlegt aan de raad maar het maakt wel onderdeel uit van het verdere harmonisatieproces in het komende jaar.

De directie van de GGD is in overleg met de vakbonden. De wethouder is van mening dat de vakbonden goed betrokken worden, er komen geen problemen naar boven. Ook over het oprichten van de B.V. is uitvoerig overlegd en juridisch gecontroleerd. Er is aangegeven dat dit de beste optie is en daar was men mee akkoord.

Mevrouw Haasen antwoordt op de vraag of de B.V. wordt opgeheven na harmonisatie. Dat ligt aan de uiteindelijke vorm. De pensioenrechten worden overgeheveld naar de B.V. en het zou kunnen zijn dat het een sterfhuisconstructie wordt voor diegenen die nu in dienst zijn bij Envida en de andere thuiszorgorganisaties. Dat zo lang als nodig is vanuit de B.V. de pensioenrechten voor die personeelsleden worden gegarandeerd. Dat kan dus langer zijn dan een jaar en langer dan de harmonisatie.

Wethouder De Graaf vult aan dat het in de B.V. uitsluitend om de pensioenen gaat.

D66 (Politsch) vraagt naar de financiële consequenties indien er een sterfhuisconstructie zou komen.

Mevrouw Haasen antwoordt dat die er niet zijn. Het is er puur op gericht om de pensioenrechten zoals die nu bestaan ook in de toekomst te garanderen voor de personeelsleden. Omdat veel pensioenfondsen geen overdracht van het tegoed toestaan kan alleen op deze manier gegarandeerd worden dat men behoudt wat men nu heeft.

Wethouder De Graaf vervolgt haar beantwoording. Op dit moment zit men in het proces van het in beeld brengen van alle aanbod in alle gemeenten. Het kan dan ook nog zijn dat Maastricht aanvullende taken gaat doen. Hier zal in de toekomst een beslissing over genomen moeten worden.

PVM (Garnier) zegt dat de plannen in 2019 geconcretiseerd zouden worden. Gezien het feit dat het nu al half oktober is lijkt de tijd kort.

Wethouder De Graaf antwoordt dat de vorming van de JGZ fases kent. Daar bestaat een uitgebreide planning voor. De planning van vorig jaar had te maken met het maken van afspraken om überhaupt tot de organisatie van 1 JGZ te komen. Dit was nog niet taakhoudelijk, dat is komend jaar aan de orde. In de processen die nu uitstaan is geen vertraging opgetreden.

De wethouder vervolgt haar beantwoording.

De 'oerknal' is op dit moment omdat het afgelopen juli eindelijk is gelukt om samen tot 1 JGZ organisatie te komen. Er zijn op inhoudelijk gebied slagen gemaakt, alle doelen die men inhoudelijk wilde bewerkstellingen met 1 JGZ waren al meerdere jaren in het vizier maar de organisatie als zodanig stond nog niet. Nu ook het hele proces van bestuurlijk draagvlak is doorlopen wordt er eindelijk aan de slag gegaan met de harmonisatie. Dat maakt dat dit de oerknal is.

Reorganisaties leiden vaak tot onrust bij personeel. In die zin kan het zo zijn dat men geluiden heeft gehoord over onrust bij Envida. Maar over het algemeen valt dat heel erg mee en wordt er goed gecommuniceerd met het personeel. Over grote onrust heeft de wethouder geen signalen.

Een begrotingswijziging is nodig omdat het in dit geval wel gaat om de begroting van de GR GGD. Die moet hier op worden aangepast.

Het personeel van de GGD gaat niet in de B.V., het personeel van de andere drie organisaties wordt in de B.V. opgenomen.

Mevrouw Haasen gaat in op de vraag waarom geen stichting of detachering. Detacheren betekent dat er ook BTW moet worden afgedragen, dat had niet de voorkeur.

50Plus (Meijer) vraagt of het niet verstandig is vanwege eventuele financiële consequenties bij de harmonisatie en CAO afspraken om bij beslispunt 4 budgettaire kaders op te nemen.

Wethouder De Graaf antwoordt dat er een afweging van belangen gemaakt is en het belangrijk geacht wordt dat men rechten behoudt. In het harmonisatieproces zal er meer duidelijk worden.

Mevrouw Haasen vult aan dat het uitgangspunt is dat er gelijkblijvende taken voor gelijkblijvend budget zijn. Zolang er geen ander besluit genomen wordt is dat het uitgangspunt.

Wethouder De Graaf vervolgt haar beantwoording. Budgetoverschrijdingen zijn ongewenst maar zijn in het verleden bij de GGD wel voorgekomen. Vaak kwamen deze niet voort uit beleidskeuzes maar uit autonome ontwikkelingen en extra taken die men toegewezen kreeg. Vooralsnog is het uitgangspunt gelijke taken, gelijk budget. Daarbij is het wel zo dat de taken vanuit de wet publieke gezondheid uitgevoerd dienen te worden. Indien er taken aan toegevoegd worden dan zou het kunnen zijn dat het budget omhoog moet. In een dergelijk geval komt de wethouder bij de raad terug met een begrotingswijziging. Daarnaast moet in de toekomst nog beslist worden wat het takenpakket precies gaat inhouden. Mochten daar wijzigingen in komen kan dat ook consequenties hebben voor het budget.

D66 (Politsch) vraagt op welke momenten de raad geïnformeerd wordt over het budget.

Wethouder de Graaf antwoordt dat de JGZ een programma is onder de GR GGD. Om die reden wordt de P&C cyclus van de GR gevolgd.

Tweede termijn

Het **CDA** (Van der Heijden) geeft aan dat de gestelde vragen beantwoord zijn. Wel wil ze geconstateerd hebben dat er een verschil van mening bestaat over het al dan niet indienen van zienswijzen.

GroenLinks (Korsten) vraagt aan de collega raadsleden of men van mening is dat de zienswijze geamendeerd dient te worden. Voor GroenLinks is punt drie overbodig, die is uitsluitend intern naar het bestuur gericht. Bij punt vier kan de raad richting extern nog eens benadrukken dat het belangrijk gevonden wordt dat de rechten van de personeelsleden heel goed geborgd worden. GroenLinks stelt voor om een amendement in te dienen waarbij punt drie geschrapt wordt.

De **VVD** (Limpens) is van mening dat, hoewel hij de tekst wel een schot in open doel vindt, punt drie geen afbreuk doet aan de kwaliteit van het stuk. Het hoeft er van de VVD niet uit.

De **PVM** (Garnier) vraagt of Envida en Zuyderland, naast de regiogemeenten, ook een regierol hebben? Daarnaast merkt hij op dat er met verschillende salarisloontabellen gewerkt gaat worden. Er bestaat een CAO van de GGD en een CAO van de VVT, daar zitten wezenlijke verschillen in. Hoe kijken de medezeggenschapsraden naar het voorstel en de zienswijze?

De **PvdA** (Fokke) geeft aan dat de fractie niet tegen zal stemmen als punt vier gehandhaafd blijft. Maar de PvdA is wel van mening dat het een gevaarlijk punt is. Het stuk geeft voldoende inzicht dat er goed geborgd wordt. Met punt vier wordt vervolgens een signaal afgegeven dat het stuk dit niet voldoende doet en kan onnodig voer voor discussie opleveren. Wellicht moet er eens overlegd worden wanneer een zienswijze wel of niet ingediend moet worden.

SAB (Schulpen) is het eens met de zienswijzen. Er hoeft wat hen betreft niet geamendeerd te worden. In de eerste bijlage staat op pagina 11 vermeld dat na verloop van tijd een harmonisatietraject zal starten. Daarbij zullen toch de rechten van het personeel heel duidelijk gewaarborgd moeten worden.

Groep Gunther (Raïke) kan zich vinden in de argumenten van GroenLinks en de PvdA en zullen een amendement steunen.

De **SPM** (Boelen) vraagt zich af hoe het traject verder gaat lopen als er met de vakbonden, waar nu nog mee gepraat wordt, niet uitgekomen wordt? Kunnen werknemers dan wel per 1 januari 2020 naar de B.V. overgaan?

Wethouder De Graaf vindt het belangrijk om te benadrukken dat punt drie uit de zienswijze met een reden is opgenomen. In Maastricht was men altijd heel tevreden over de consultatiebureaus, waar ook

nog additionele programma's op waren. In het hele proces is altijd erg benadrukt dat als er overgegaan wordt naar 1 JGZ organisatie er wel behouden moet blijven wat hier goed gaat. Dat is wat met lokaal maatwerk bedoeld wordt. Dit geldt ook voor de andere zienswijze als het gaat om de positie van de werknemers.

Inzake de regierol van de moederorganisaties antwoordt de wethouder dat zij als zodanig geen regierol meer hebben. Van sturing is geen sprake meer. Wel hebben de organisaties aangegeven dat ze, vanuit hun expertise, aangesloten willen blijven. De stuurgroep heeft hierop aangegeven na te gaan denken over de inrichting van de gouvernance en eventueel te gaan werken met een klankbordgroep om diverse partijen bij elkaar te brengen en zo de aansluiting te behouden.

Mevrouw Haasen zegt met betrekking tot de medezeggenschap dat tot nu toe alle adviezen positief zijn ontvangen en vanuit inhoud worden gedragen. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat er tegengeluid is vanuit de vakbond voor het vormen van de B.V. en het overdragen van de pensioenrechten.

De **voorzitter** vraagt de vergadering of het voorstel rijp is voor besluitvorming? Hier stemt men mee in.

De voorzitter dankt hierna alle aanwezigen en sluit de vergadering.

Maastricht, 8 oktober 2019

Golsteijn
Secretaris

Betsch
Voorzitter